

A-merk

Mijn leermeester prof. A. van Deursen hield ons geschiedenisstudenten voor dat 'je als historicus op zoek bent naar wat waar is'. In de geschiedenis ontmoeten wij onze medemens. Mensen zien we niet als producten van determinerende structuren, beroofd van eigen verantwoordelijkheid.

In de praktijk word je al gauw geconfronteerd met van alles en nog wat dat daarmee op gespannen voet staat. Mensen van vroeger dienen dan eigenlijk alleen maar om de stad of het land op de kaart te zetten, zoals dat heet. Er zit dan ook vaak niet meer achter dan het gebruiken van de geschiedenis om een zeker doel te bereiken. Het Vaderlands Verleden wordt nog steeds opgepoetst om de eigenwaarde op te krikken. Wij zijn tolerant, wij hebben zeehelden, wij zijn recht door zee etc. Kortom, wordt het niet eens tijd dat Nederland weer meetelt? De voc-mentaliteit weet u wel, Trots op Nederland. Toch? Er wordt bewust vergeten dat er ook heel wat onaangename kantjes aan ons en aan ons Vaderlands Verleden kleven waar we onmogelijk trots op kunnen zijn. Een slachtpartij onder Neêrlands vlag in een Indonesisch dorp vergeten we maar liever snel. Er zijn vandaag de dag ook tal van reclamejongens en marketingmeisjes die zich gaan bemoeien met de geschiedenis. Hoe die over mensen van vroeger denken kunnen we vernemen in het rapport *Jheronimus Bosch 500*. De schilder is een A-merk geworden. Het staat er letterlijk. Vanzelfsprekend luidt de eerste conclusie van het rapport dan ook: 'Jheronimus Bosch 500 zal belangrijke gunstige economische gevolgen hebben voor de stad'. O ja, bij het te ontwikkelen programma-onderdeel 'Middeleeuwse muziek' staat een mooie afbeelding: een zeventiende-eeuws Hollands huisinterieur met een luitspeler. Ach, een kniesoor die daar over valt.

AV

Afgebeeld in het rapport over het Jheronimus Boschjaar 2016: *De Luitspeler* door Hendrick Martensz. Sorgh uit 1661. (Rijksmuseum Amsterdam)